

PRODUCCIÓ MUSICAL

1. Presentació

La matèria de Producció Musical és una optativa de batxillerat que permet treballar aspectes pràctics i tècnics en la creació de productes sonors. A partir de la matèria primera de la música i el so, en totes les seues possibilitats, l'alumnat podrà conèixer els diferents contextos on la producció musical és un referent, i també element indispensable en els vessants interpretatiu, creatiu i, sobretot, productiu.

La producció musical és el procés pel qual es genera un producte sonor a través de la creació, la interpretació i el seu registre a través de sistemes d'enregistrament i edició. Aquesta matèria permet aplicar els coneixements adquirits en etapes anteriors en Música o Creativitat Musical, i l'ús de les noves tecnologies aplicades a la producció musical, potenciant així la interpretació i la creació, afavorint propostes musicals basades en el so i els seus elements estructurals i tècnics. Aquestes propostes pretenen promoure l'interés per aprendre, el treball individual i en grup, i el desenvolupament i la capacitat per a crear, interpretar, editar i produir un producte sonor.

Els instruments i la veu, així com diferents recursos digitals, seran la matèria primera amb la qual l'alumnat podrà experimentar amb el fenomen musical.

Aquesta matèria promou el desenvolupament de quatre competències específiques vinculades a les competències clau. La competència en consciència i expressió cultural (CCEC) permet conèixer elements essencials com ara l'evolució del so i la música en els mitjans audiovisuals i tecnologies digitals, la creació sonora aplicada a diferents mitjans, així com les professions relacionades amb l'àmbit de la producció musical.

La competència en comunicació lingüística (CCL) es desenvolupa en la capacitat per a valorar críticament la informació rebuda, potenciant la comunicació amb el grup i afavorint la correcta expressió oral i escrita, així com en l'ús adequat de la terminologia. La competència plurilingüe (CP) s'adquireix mitjançant l'ús d'informació, la transferència entre llengües i l'estudi textual de les diferents peces vocals, respectant la diversitat lingüística i sociocultural.

La competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM) s'adquireix amb l'estudi dels elements estructurals i tècnics, així com en l'ús de les diferents eines tecnològiques que afavorisquen la creació i l'edició de productes sonors. El desenvolupament de produccions musicals permetrà que l'alumnat desenvolupe el mètode científic i l'ús i maneig de la tecnologia aplicada al seu entorn, de manera responsable i crítica, afavorint la competència digital (CD).

La competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA) ha de ser treballada des de tots els seus vessants en cadascuna de les activitats individuals i en grup. L'autoconfiança, l'autoestima i el creixement personal han de ser presents en cadascuna de les propostes realitzades, i contribuir al benestar físic i emocional de tot l'alumnat.

El disseny i realització de les produccions musicals contribueix al desenvolupament de la competència ciutadana (CC), promovent la participació en les activitats grupals i en la vida social de manera responsable, sostenible, inclusiva i democràtica. La posada en pràctica de les produccions musicals desenvoluparà la competència emprenedora (CE), utilitzant la creativitat, la reflexió crítica i constructiva, i les diferents estratègies per a aconseguir que tant les fases com el producte final permeten el desenvolupament integral de l'alumnat.

La matèria Producció Musical contribueix a la consecució dels objectius de batxillerat mitjançant el desenvolupament de la sensibilitat artística i el criteri estètic com a font d'enriquiment cultural, l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, i el foment de l'esperit emprenedor, afavorint la creativitat i el treball cooperatiu.

Els principis pedagògics de la nova llei busquen oferir una educació de qualitat que promoga l'excel·lència i l'equitat en tots els nivells del sistema educatiu des d'una perspectiva coeducativa, inclusiva i seguint les directrius del disseny universal d'aprenentatge (DUA). La Producció Musical afavorirà la consecució d'aquests principis, fomentant la creativitat, la interpretació i la producció de propostes musicals.

En aquest document es detallen i es llisten els diferents components que conformen el currículum de la matèria de Producció Musical: competències específiques, sabers bàsics, situacions d'aprenentatge i criteris d'avaluació.

Les competències específiques són aquelles que l'alumnat ha d'adquirir en finalitzar la matèria optativa i es presenten amb la seua corresponent descripció.

L'apartat de sabers bàsics es planteja des de la perspectiva pròpia del context social i cultural actual i es presenta en dos blocs interrelacionats, que han de ser treballats de manera integrada amb els seus corresponents subblocs. El bloc 1, Percepció i anàlisi, inclou un conjunt de sabers que permeten conèixer els àmbits relacionats amb la producció musical i l'anàlisi del fenomen sonor i els elements que la conformen. El bloc es divideix en dos subblocs: 1.1. Contextos musicals i culturals, i 1.2. Elements estructurals i tècnics. El bloc 2, Interpretació i creació, fa referència a la improvisació, interpretació, creació i maneig de diferents eines digitals destinades a la producció musical. Aquests sabers es presenten al seu torn en dos subblocs: 2.1. Expressió individual i col·lectiva, i 2.2. Projectes artístics.

En les situacions d'aprenentatge s'assenyala un conjunt de principis per a dissenyar situacions que afavoreixen l'aprenentatge mitjançant l'aplicació i el desenvolupament dels sabers de la matèria, a partir de la participació activa de l'alumnat.

Finalment, els criteris d'avaluació permeten conèixer el grau d'adquisició de les competències específiques i dels sabers bàsics que en aquestes es mobilitzen.

2. Competències específiques de la matèria.

2.1. Competència específica 1.

Analitzar els elements compositius, estructurals i comunicatius de peces musicals i creacions sonores, valorant críticament la seua dimensió estètica.

2.1.1. Descripció de la competència.

En un context social cada vegada més globalitzat i dominat per la tecnologia, la digitalització i els elements audiovisuals, el material sonor no sols és present, sinó que es converteix en un element fonamental.

Analitzar les diferents propostes musicals i sonores en el procés d'escolta permet identificar els components més destacats que contribuiran a l'adquisició d'estratègies per a un coneixement i una argumentació crítica, per a una futura aplicació creativa i innovadora des d'una perspectiva musical, multimodal o interdisciplinària i una valoració de la diversitat cultural.

Amb la finalitat de contribuir a un desenvolupament efectiu i ple dins de la producció musical, l'escolta activa es converteix en l'element principal sobre el qual construir la resta d'actuacions en ser el mitjà de percepció i part essencial del procés comunicatiu. A aquesta forma d'anàlisi, s'incorporen la investigació, el contrast i la reflexió dels aspectes singulars i el valor social del patrimoni musical, així com les especificitats i intencionalitats.

Els contextos musicals i culturals i els elements estructurals i tècnics són l'eix fonamental amb el qual desenvolupar el procés d'anàlisi. En aquests destaca, entre altres, el tractament de l'evolució tant de la música com del so i les seues aplicacions en diferents àmbits i mitjans, o la música popular urbana i el consum que es realitza en l'actualitat, que permetran tindre una capacitat crítica respecte als estímuls que els envolten.

És rellevant destacar que el procés d'anàlisi sonora no tracta únicament les propostes musicals, sinó que s'amplia a les característiques físiques que confereixen al so unes propietats que seran importants en l'audició i en la producció sonora, inclosos els elements bàsics acústics de l'espai. Al seu torn, resulta fonamental abordar tots els aspectes que conformen una proposta auditiva des d'una escolta activa, on la manipulació i aplicació dels elements tractats a partir de la selecció i l'ús de dispositius digitals, eines, aplicacions i serveis en línia, tenen un paper rellevant.

Tot això permetrà contribuir al coneixement, interpretació i valoració de formats multimodals i a l'expressió a través d'aquests de manera adequada als diferents contextos. De la mateixa manera, el treball de comprensió, anàlisi i manipulació dels elements sonors enriquirà la identitat personal.

2.2. Competència específica 2.

Interpretar peces musicals i creacions sonores, de manera individual i col·lectiva, mitjançant l'aplicació tècnica, el suport del llenguatge musical i altres notacions.

2.2.1. Descripció de la competència.

Dins de la producció musical, la interpretació es converteix en part fonamental, perquè implica una execució a través de qualsevol mitjà natural o digital, que tinga la capacitat de potenciar l'expressivitat.

En la generació d'un producte musical, adquireixen la mateixa importància tant la creació com l'expressió. La interpretació musical implica comprensió, atorgar sentit, raonament, representació i execució aplicats a una peça en registre escrit, sent un procés expressiu i un element indispensable dins de l'acte comunicatiu.

La interpretació té un caràcter global, des de peces pròpies del patrimoni musical, amb gèneres actuals i diversos, fins a les mateixes creacions sonores i improvisacions sobre regles donades. L'èmfasi tant en el rigor tècnic com en la varietat interpretativa no radica únicament en la tipologia d'obres, sinó en la varietat de possibilitats d'execució: solista, grup reduït o gran grup; en la diversitat d'elements generadors de so com l'instrumental convencional i no convencional: vocal, digital i la seua possible combinació, selecció i integració en l'execució de manera creativa.

La interpretació pot ser realitzada de manera individual però sobretot es concep com una activitat conjunta, cooperativa, en la qual la participació en aquesta execució és realitzada de manera activa per tot l'alumnat, i es converteixen així en un procés de socialització, de construcció i expressió de la identitat personal. Aquest procés exigeix empatia i valoració tant del procés com del producte.

A partir d'aquesta execució realitzada en una diversitat abans exposada de propostes i organització, és important adequar la tècnica interpretativa ajustada tant a les característiques acústiques de l'espai com a les específiques de les obres a tractar a favor d'una qualitat sonora. En aquest procés, es desenvoluparà l'autoestima i el treball col·laboratiu, contribuint així a l'expressió, la comunicació, la iniciativa personal i la construcció de la seua identitat cultural.

La pràctica de la improvisació permetrà un desenvolupament de tots els elements tractats dins d'un procés guiat i amb el suport de recursos adequats, afavorint espais que generen confiança i en els quals l'alumnat puga expressar-se lliurement.

2.3. Competència específica 3.

Compondre peces musicals i propostes sonores, utilitzant diferents llenguatges artístics, amb el suport de recursos digitals i instruments convencionals i no convencionals.

2.3.1. Descripció de la competència.

La composició és un tipus de creació indispensable dins del procés productiu musical, implica el coneixement de les regles fonamentals d'organització i jerarquia del so, però també requereix anàlisi, coneixement, raonament, combinació creativa i generació d'un producte nou.

La capacitat de crear comprén la facultat de manipular elements coneguts per a combinar-los de manera personal i diferent amb la finalitat d'originar una cosa nova. Per a poder dur a terme aquest procés d'elaboració creativa en la qual es desenvolupa la imaginació, s'ha d'explorar, analitzar i interactuar amb diferents eines entre les quals destaquen les digitals i tecnològiques, així com el llenguatge musical en la seua construcció i en la combinació amb altres llenguatges artístics segons la finalitat creativa.

L'ús de diferents aplicacions, eines en línia per a l'edició de partitures, l'enregistrament, la manipulació i transformació en l'edició d'àudio, són fonamentals en l'actualitat dins de qualsevol procés de creació a l'aula. Les composicions a través d'aquest tipus de formats hauran de respectar la normativa de dades i l'autoria.

La creació té un caràcter ampli i obert, per la qual cosa s'hauran d'oferir possibilitats variades com a bases amb què realitzar improvisacions o creacions més complexes, peces musicals en sentit complet i la seua transformació, i sonoritzacions, entre altres. S'utilitzaran diferents llenguatges, com ara el visual o audiovisual, que serviran de detonants per a la creació sonora o per a la seua posterior aplicació.

En qualsevol cas, la creació pot implicar manipulacions d'audicions o composicions que necessiten la notació musical convencional tractada de manera principal i representacions gràfiques no convencionals pactades pel grup i que s'aplicaran posteriorment a la interpretació amb la veu, els instruments o en projectes majors.

En el procés creatiu grupal, és important l'empatia i el respecte per les aportacions dels altres, l'autoexpressió i la comunicació.

2.4. Competència específica 4.

Crear projectes musicals, utilitzant recursos digitals i tecnològics, cooperant en l'organització de la producció i difusió, assumint diferents rols en les seues fases i valorant tant el procés com el resultat.

2.4.1. Descripció de la competència.

Dins del procés de producció musical, l'aplicació total del terme implica des del disseny a l'execució de projectes en què s'assumeixen diferents rols.

En aquest tipus d'aplicacions adquireix gran importància la planificació, la resiliència, l'adaptació a les característiques de l'entorn i l'organització i gestió dels coneixements i les destreses per a respondre amb creativitat i efectivitat a un projecte comú.

Generar un projecte musical implica el coneixement tècnic de la disciplina, l'ús del llenguatge musical propi i altres llenguatges i eines, com els audiovisuals, corporals o escènics.

Adquireix gran importància el control de les fases d'una producció musical en què les eines digitals i tecnològiques adquireixen gran rellevància i protagonisme, però que es combinen amb l'atenció, el comportament, la participació activa i el compromís per un producte comú.

En el procés de creació de projectes musicals, és important el coneixement dels elements i sistemes de megafonia i sonorització que permeten obtenir produccions de qualitat. Per

consegüent, adquireixen importància tant l'anàlisi i valoració del procés en totes les seues fases com el producte final, incloses la cerca de la qualitat sonora, la posada en escena, permetent desenvolupar el control i la gestió d'emocions, així com la identitat personal i social.

3. Sabers bàsics.

3.1. Introducció.

Els sabers bàsics de la matèria de Producció Musical s'organitzen en dos blocs, en continuïtat amb l'estructura adoptada en l'Educació Primària i en l'Educació Secundària Obligatòria.

El bloc 1, Percepció i anàlisi, inclou un conjunt de sabers que permeten conèixer els àmbits relacionats amb la producció musical i l'anàlisi del fenomen sonor i els elements que la conformen. El bloc es divideix en dos subblocs: 1.1. Contextos musicals i culturals i 1.2. Elements estructurals i tècnics.

El bloc 2, Interpretació i creació, fa referència a la improvisació, interpretació, creació i maneig de diferents eines digitals destinades a la producció musical. Aquests sabers es presenten en dos subblocs: 2.1. Expressió individual i col·lectiva i 2.2. Projectes artístics.

3.2. Bloc 1. Percepció i anàlisi.

SB. 1.1. Contextos musicals i culturals (CE1).

- L'evolució del so i la música en els mitjans audiovisuals i en les tecnologies digitals.
- La producció musical aplicada al cinema, a les sèries de TV, a la publicitat, el teatre, els videojocs, els musicals, la comunicació corporativa i els entorns web.
- Estudis, professions i oportunitats relacionats amb la producció musical.
- Gèneres de música popular urbana.
- El consum en l'actualitat: aplicacions, xarxes i plataformes digitals.
- Elements bàsics del tractament acústic de l'espai.
- Terminologia musical. Argumentació oral i escrita.
- Pautes d'atenció i comportament en l'audició musical i davant diferents propostes artístiques. Actitud oberta i valorativa.

SB.1.2. Elements estructurals i tècnics (CE2, CE3, CE4).

- El procés d'escolta activa. Silenci, so i soroll. Sensibilització i actitud crítica davant les agressions acústiques i el consum musical indiscriminat.
- El ritme, melodia i harmonia. Estructura i forma musical. Xifratge anglosaxó.
- L'organització i transformació dels elements del so i l'estructura musical en la producció musical. El *riff* i el *break*.
- Aplicacions, webs i programes d'edició de partitures, enregistrament, mescla i edició d'àudio. La megafonia i la sonorització.
- Les eines digitals i tecnològiques de creació musical a través de la intel·ligència artificial i la robòtica.

3.3. Bloc 2. Interpretació i creació.

SB. 2.1. Expressió individual i col·lectiva (CE2, CE3, CE4).

- Interpretació i tècnica vocal i instrumental.
- Creació i improvisació guiada de bases i fragments vocals i instrumentals amb acompanyaments bàsics.
- Sonorització a partir d'imatges, vídeos i textos.
- Notació musical convencional i representacions gràfiques no convencionals aplicades a la interpretació i la creació.

- Respecte i empatia amb les aportacions del grup en el procés de treball col·lectiu.

SB.2.2. Projectes artístics (CE3, CE4).

- Fases d'una producció musical: planificació, composició, preproducció, arranjaments, enregistrament, postproducció, mescla, masterització.
- Eines digitals i tecnològiques en la composició, postproducció i disseny sonor. Programes d'edició de partitures, enregistrament i edició de so. El dispositiu mòbil en la producció musical.
- Llicències d'ús, autoria i protecció de dades. Plantejaments i hàbits de consum ètics i responsables.
- Pautes d'atenció i comportament en la participació en els diferents projectes artístics.
- El control de les emocions en la millora de la interpretació en públic.

4. Situacions d'aprenentatge.

Les situacions d'aprenentatge en la matèria de Producció Musical necessiten espais i temps on realitzar activitats que porten amb si la consecució de propòsits educatius per part de l'alumnat. Per la seua part, els docents han de dissenyar transposicions didàctiques amb la finalitat d'afavorir el desenvolupament de les competències específiques de manera progressiva, mitjançant l'aprenentatge dels sabers proposats en matèria de producció en l'àmbit musical. De la mateixa manera, les situacions d'aprenentatge han d'afavorir el descobriment autònom i l'adaptació al context de cada realitat, de l'alumnat i del centre educatiu.

Les situacions d'aprenentatge han de ser innovadores i atractives per a l'alumnat, combinant diferents metodologies actives i participatives, fomentant el treball individual i grupal; que permeten transferir coneixements d'altres matèries a l'àmbit de la producció musical, i afavorisquen l'aplicabilitat a qualsevol àmbit de coneixement. Per a això, és important tindre en compte els interessos, referents culturals i altres matèries cursades per l'alumnat.

Els sabers bàsics van encaminats a promoure l'aprenentatge significatiu mitjançant la cerca i selecció d'informació, l'anàlisi dels elements musicals estructurals i tècnics i el context social i cultural al voltant de la producció i la creació musical. La interpretació i improvisació i el coneixement i ús d'eines tecnològiques seran els mitjans que permeten l'aprenentatge dels components essencials per a la producció musical.

Resulta enriquidor per a l'alumnat fomentar l'assistència a concerts i el coneixement directe de professionals de l'àmbit, com ara tècnics de so, productors i productores, compositors i compositoras, intèrprets, etc. que poden servir de detonants per a la producció de projectes musicals i promoure l'interés per aquest àmbit.

El fet d'interpretar, crear, compondre i promoure l'ús d'eines tecnològiques aplicades a la producció ha de ser el principi motivador per a afavorir l'aprenentatge i l'interés per la matèria.

La producció musical implica l'ús d'espais formals, com l'aula de música, i d'altres llocs que permeten l'ús de diferents mitjans tecnològics (ordinador, tauleta tàtil, dispositius mòbils, etc.), i que puguen afavorir la creació, la composició, la interpretació musical i l'enregistrament i edició sonora, contribuint a la millora de la competència digital. En aquests espais, és important explorar les característiques arquitectòniques i acústiques per a afavorir l'experimentació amb el so.

El caràcter temporal de la matèria musical permet el desenvolupament de l'aprenentatge no formal en qualsevol espai i temps que implique l'exposició a diferents mitjans de comunicació, la interpretació i creació, i l'ús d'aplicacions digitals relacionades amb la producció musical, podent establir connexions amb situacions d'aprenentatge d'altres matèries.

Cal conscienciar l'alumnat en el correcte ús de l'equipament i la infraestructura escolar, i fomentar-ne al mateix temps l'ús i la cura: instrumental d'aula, dispositius electrònics de producció, enregistrament, edició i producció sonora, entre altres, des d'una perspectiva sostenible.

Cal fomentar el respecte, la convivència, la igualtat i la inclusió educativa, aplicant els principis del disseny universal d'aprenentatge (DUA), atesa la diversitat, i contribuint a la consecució dels reptes i desafiaments del segle XXI.

En els processos d'avaluació és convenient diferents instruments com ara les rúbriques, escales d'observació o diaris d'aprenentatge, entre altres, que afavorisquen l'heteroavaluació, autoavaluació i coavaluació i que permeten valorar el procés d'aprenentatge i el producte final.

En l'elaboració de projectes objecte de la producció musical, s'han de fomentar els valors com la tolerància, l'empatia i la cerca del bé comú, mitjançant el treball individual i col·laboratiu, garantint així els valors democràtics i desenvolupant activitats que permeten el desenvolupament integral de l'alumnat i la consecució dels reptes i desafiaments del segle XXI.

5. Criteris d'avaluació.

5.1. Competència específica 1. Criteris d'avaluació

Analitzar els elements compositius, estructurals i comunicatius de peces musicals i creacions sonores, valorant críticament la seua dimensió estètica.

5.1.1. Identificar els elements estètics, estructurals i compositius de peces musicals i creacions sonores pròpies.

5.1.2. Analitzar de forma argumentada i personal el consum musical dels diferents gèneres i les seues funcions comunicatives.

5.1.3. Valorar la qualitat artística i diversitat cultural de les diferents propostes sonores amb obertura i respecte.

5.2. Competència específica 2: Criteris d'avaluació.

Interpretar peces musicals i creacions sonores, de manera individual i col·lectiva, mitjançant l'aplicació tècnica, el suport del llenguatge musical i altres notacions.

5.2.1. Interpretar propostes musicals de manera individual i grupal, mitjançant l'ús del llenguatge musical i altres notacions en la seua execució.

5.2.2. Aplicar una correcta tècnica musical en la interpretació i improvisació vocal i instrumental guiada.

5.2.3. Mostrar confiança en les pròpies capacitats i valorar les dels altres.

5.3. Competència específica 3. Criteris d'avaluació.

Compondre peces musicals i propostes sonores, utilitzant diferents llenguatges artístics, amb el suport de recursos digitals i instruments convencionals i no convencionals.

5.3.1. Crear peces musicals a partir de diferents llenguatges artístics.

5.3.2. Compondre propostes sonores amb recursos digitals i tecnològics respectuosos amb la normativa de dades i autoria.

5.3.3. Utilitzar la veu i els instruments musicals convencionals i no convencionals en els processos de producció sonora.

5.4. Competència específica 4: Criteris d'avaluació

Crear projectes musicals, utilitzant recursos digitals i tecnològics, cooperant en l'organització de la producció i difusió, assumint diferents rols en les seues fases i valorant tant el procés com el resultat.

- 5.4.1. Produir projectes musicals participant en les seues fases, des del disseny a la producció i difusió, atesos els requeriments materials i tècnics necessaris i el missatge que es vulga transmetre.
- 5.4.2. Assumir diferents rols en les fases de producció dels projectes amb compromís en l'execució del treball conjunt.
- 5.4.3. Valorar el procés de creació i el resultat d'un projecte musical en cadascuna de les seues fases.
- 5.4.4. Utilitzar recursos digitals en qualsevol de les fases amb respecte a la normativa de dades i l'autoria.